Iz bengalske i zambijske džungle

ADRESE NAŠIH MISIONARA

Ako tko želi pisati kojem od naših misionara, može to učiniti poslužívši se ovim adresama. Neke su adrese naših zambijskih misionara nove, pa ih stoga sve navodimo.

Tko želi pisati našem bengalskom misionaru ocu Anti Gabriću, neka piše na ovu adresu:

P. Ante Gabrić
Catholic Church, P. O. MORAPAI, via Magrahat
24. Parganas Dt — India

U Zambiju pišite na ove adrese:

Fr. Branko Anđelić
Chingombe Mission
P./B. 12 x K — KABWE
Zambia — Centr. Africa.

Fr. Ivan Cindori
Karenda Mission
MUMBWA, P. O. Box 22
Zambia — Centar. Africa

Fr. Nicholas Šipušić
Kasisi Mission
P. O. Box 652 — LUSAKA

Zambia — Centar. Africa
F. Ilija Dilber
Chelston P. O. Box 85, LUSAKA
Zambia — Centar. Africa

F. Benedikt Fostač
P. O. Box 2754, LUSAKA
Zambia — Centar. Africa

IZ BENGALSKE I ZAMBIJSKE DŽUNGLE

ZAGREB 1970.

S dozvolom poglavara
Uredio i izdaje Juraj Gusić DI
Zagreb 02-147., Palmotićeva ul. 33.

Tisak: »Plamen« — Slavonski Brod

PREPOROD MISIJSKE IDEJE

Između dva rata naš je katolicizam »disao« misijski. Procvala su misionarska zvanja, pronašla se misijka *područja. ustanovile misijske sekcije, djelovala je misijska centrala u Zagrebu. Rat je unio tešku zbrku, od koje se nismo oporavili. Danas je misijska ideja živa u pojedincima. Naš katolicizam u cjelini nije njome ponesen. Ima to svojih posljedica na cjelokupnom vjerskom životu. Sabor nam je u više navrata naglasio, u dekretu o misijskom djelovanju »Ad gentes« obrazložio da je zajednica Božjega Naroda samo onda živa, ako misijski budno diše i djeluje.*

Nadamo se da će Saborski du osvježiti misijsku ideju i obnoviti misijsko djelo. Sreća je da su nas poveli naprijed misionari, koji djeluju otprije i misionari koji se rađaju sada. Nema sumnje da oni u punini opravdavaju i Božji poziv i svećeničko-redovnički odaziv. Dok se u svijetu suvremene »civilizacije« duhovne osobe zapliću u neduhovno šipražje, misionari otkrivaju smisao duhovnog poziva i rada. Oni će, sigurni smo, mnogim srcima mladih i odvažnih pokazati put. Bit će nadahnuće i obrana zvanja, svjetlo i pomoć pozvanima kad nadođu trenuci kušnje, kad se približi nesigurnost i zaprijeti izdaja. Zato obnova i preporod misijske ideje

nije samo »pokret za Bengaliju i Zambiju«, nego pokret za svu Zajednicu Božjega Naroda, za cjelinu Crkve. I dok mnoge nastranosti u svećeničkom životu i naziranju što nas odasvud zapljuskuju stvaraju nedoumicu i smutnju u dušama naše mladeži, misionarski ideal i misijska zrela ideja mogu pokrenuti na razmišljanje i veliku životnu odluku.

Treba na sve to misliti i za sve to odvažno moliti.

Na sve koji žele Kristovim Misionarskim Srcem ražariti veličinu odaziva i predanja, koji nastoje u našem katolicizmu i u našoj domovini obnoviti nekadašnju misijsku djelatnost, koji bi htjeli naš narod učiniti »produktivnim« u Bogonavještanju preko sinova i kćeri u misijama, zazivamo svaki poželjni uspjeh i pratnju Božjega bogoslova.

O. Mijo Škvorc
pomoćni zagrebački biskup

Misijska djelatnost Crkve

POVIJEST DEKRETA O MISIJAMA

U zbirci dekreta Drugog vatikanskog koncila nalazimo i poseban Dekret koji radi o misijskoj djelatnosti Crkve, a nosi naslov »Ad Gentes«, prema riječima, kojima započinje izvorni latinski tekst Dekreta.

Već kod samog sazivanja Koncila u siječnju 1959. odlučeno je, da se na Koncilu izradi i suvremeni Dekret o vanjskim misijama. Tako je već bio odlučio Ivan XXIII, jer su to zahtijevale potrebe svjetskih misija i jer je njemu, papi, bilo veoma na srcu, da misije među nekršćanima unaprijedi, proširi i ojača.

U uskršnjoj propovijedi u bazilici svetog Petra u Rimu godine 1962. rekao je Papa Ivan, da će Drugi vatikanski koncil biti »novi Duhovi«, od kojih će apostolske i misijske snage Crkve dobiti nove energije u punom opsegu misijske zapovijedi i u pomlađenom žaru apostolske revnosti.

Papa Ivan XXIII s velikim je nadama započeo Drugi vatikanski koncil 11. listopada 1962., ali mu nije bilo suđeno, da ga sretno privede kraju. Umro je svetačkom smrću 3. lipnja 1963., nakon prvog zasjedanja Koncila. Njegov nasljednik, Papa Pavao VI, posve je usvojio misli i planove svoga predhodnika, te je nastavio s radom Koncila, dok ga nije nakon sretno obavljenog posla svečano zaključio 7. prosinca 1965.

Dekret »Ad Gentes« započela je pripravljati već misijska komisija, osnovana još godine 1960. Ona je proučava stanje misija širom svijeta, te je nastojala da točno upozna sve probleme toga tako važnog rada, da bi Koncil mogao izraditi što suvremeniji i što korisniji misijski Dekret. Taj posao bio je preopsežan za jednu komisiju, pa je stoga osnovano još pet podkomisija, koje su pune dvije godine prije samog Koncila marljivo proučavale probleme i spremale nacrte za rad na Koncilu. U toj komisiji i podkomisijama radili su stručnjaci i ljudi bogatog iskustva.

O nacrtima Dekreta mnogo se raspravljalo, popravljalo ih se i nadopunjalo, dok napokon nije bio izrađen Dekret, koji danas imamo. Koncil ga je prihvatio 7. prosinca 1965., a isti ga je dan i Papa potvrdio i proglasio.

Iz ovih datuma razabiremo, da je Dekret izrađivan i dotjerivan punih pet godina. Stoga nas ne iznenađuje, da su ga koncilski Oci gotovo jednoglasno prihvatili: od 2.399 prisutnih Otaca, samo su petorica glasovala protiv Dekreta.

Sve kad bi ovaj Dekret bio samo učena bogoslovska rasprava o misijama i privatni poziv na kršćansku savjest, on bi već bio među katolicima zapažen i imao bi veliko značenje. Ali moramo imati na umu, da su

pouke i odredbe toga Dekreta riječi saborskih Otaca, koji su sabrani u Duhu Svetomu vijećali i odlučivali, a njihove zaključke da je potvrdio i proglasio obveznim za sve katolike sam Kristov Vikar na zemlji, Papa. Stoga ne možemo sumnjati, da nam je u tom Dekretu očitovana sama Božja volja, koja nas u savjesti obvezuje, da je prihvatimo i ostvarujemo.

Ali da uzmognemo u duhu tog Dekreta raditi za unapređenje katoličkih misija u nekršćanskim krajevima svijeta, moramo ga u prvom redu temeljito poznavati i iskrenim srcem prihvatiti. Do toga ćemo doći samo planskim i ustrajnim proučavanjem samog Dekreta.

O. Ivan Kukula D. I.

RAZVOJ REDOVNIŠTVA U AFRICI

O misijama u Africi

Prije nego počnemo pisati o tome problemu najprije spomenimo nešto općenito o razvoju katoličkih misija u Africi. Katoličke misije na crnom kontinentu, južno od Sahare, počele su se razvijati tek u novome vijeku. Stare biskupije postoje na atlantskim otocima, na zapadu: tako na pr. Las Palmas na Kanarskim otocima postoji već od XV stoljeća, na Kapverdskim otocima osnovana je biskupija g. 1532., a na Azorima g. 1534. Na tim otocima danas stanuje otprilike 1 milijun katolika. Od portugalskih posjeda na afričkom kopnu održali su se još samo Angola na zapadu i Mozambique na istoku. U Angoli je osnovana biskupija već g. 1596.

a danas je podijeljena u više nadbiskupija, biskupija i apostolskih vikarijata. Lorenzo Marques u Mozambique bijaše već g. 1612. biskupija, a danas je nadbiskupija, koja je donedavna imala i kardinala. Od otoka u indijskom oceanu broje otoci Mauritius i Réunion danas preko 100.000 katolika, dok otoci Seychellen, Admiranten i Zanzibar samo nekoliko tisuća.

Južnoafrički bijelci (u Južno-Afričkoj Uniji) većim su dijelom protestanti. Od 350.000 katolika u Južno-Afričkoj Uniji dobrim su dijelom obraćeni Crnci.

Čitav ostali kontinent, »crna Afrika«, bijaše poznat sve do sredine XIX stoljeća jedino na obalama. Veze su s unutrašnjošću najvećim dijelom uspostavljene tek u XX vijeku. Tako su i misije na tim područjima veoma mlade i tako novijeg datuma. Danas ima na tim područjima preko sto Apostolskih vikarijata, Prefektura i misijskih okružja, koja se diobom neprestano množe. Mnoge od tih misija daju veoma velike nade. Ima Apostolskih vikarijata u kojima broj katekumena, tj, onih, koji se spremaju na sv. krštenje, daleko nadilazi broj pokrštenih.

Redovnici u službi misija

U misijskoj djelatnosti Crkve posvuda, pa to vrijedi i za Afriku, od najveće su važnosti razni muški i ženski redovi, kongregacije i družbe. Mogu se kritizirati stanovite metode. Mogu se isticati pogreške i zablude. Ali je u cjelini rad redovničkih zajednica jedno od veoma povlaštenih sredstava kojim se Bog služi za proširenje svoga kraljevstva. To nipošto ne umanjuje misijskoga rada svjetovnoga klera ili svjetovnjaka, koji osobito u zadnje vrijeme u sve većem broju odilaze na

Isusovački novaci iz afričkih zemalja u novicijatu u Zambiji

misijsku frontu i ondje rade s velikom nesebičnošću i oduševljenjem. Te dvije sile ili bolje tri sile: redovnici i redovnice, svećenici i svjetovnjaci valja da jedinstveno surađuju na zasađivanju Crkve u nekršćanskoj sredini, a gdje je već zasađena da pomažu njezin rast i razvoj. No neobična važnost redovništva, kako je to uostalom i naglasio II Vatikanski sabor u misijskom dekretu »Ad Gentes« br. 27., sastoji se u tome što jedinstvo razasutih energija u krilu dobro organizirane redovničke zajednice omogućuje daleko uspješniji rad od

onoga što ga izvode izolirani pojedinci. Škole, odgojni zavodi, sirotišta, bolnice, starački domovi, ukratko sva socijalna i karitativna djelatnost, što svakako ne mogu voditi i ostvarivati pojedinci, čine najjači prodor na misijskoj fronti. A to je jedino moguće u većoj mjeri redovničkim zajednicama, jer jedino one mogu u veoma kratkom roku namaknuti potrebna sredstva i organizirati radne grupe. Osim toga redovnici su dužni prakticirati na najsavršeniji način krepost ljubavi već po samom svome zvanju kako im to i naglašava spomenuti koncilski dekret »Ad Gentes« u broju 40.

Domaće redovničke zajednice

Razvoj redovništva ima danas u Africi posebno značenje. Veći je dio tog kontinenta stekao političku nezavisnost. Afrički narodi i države pripadaju mladim nacijama koje ulaze u novu fazu svog društvenog, kulturnog i političkog razvitka. U tom razdoblju rasta i razvoja Crkva može pružiti veoma značajnu pomoć pokazujući mladim narodima, koji se nalaze u naponu stvaralačke snage, put kršćanskoga izgrađivanja njihove kulture, moralne zrelosti, mira i blagostanja. U ostvarivanju te zadaće bile bi od najveće važnosti domaće misijske zajednice, koje bi svojim sugrađanima pokazivale ideal kršćanskog života prema značajkama njihova naroda, da se onda na tome primjeru odgajaju buduća mlada pokoljenja.

Stvarnost na žalost pokazuje, da je Crkva u Africi veoma daleko od tog ideala, a prvenstveno radi sve veće nestašice svećenika. Teško je u Africi dati točne statističke podatke. Brojke koje ćemo navesti veoma se razlikuju jedne od drugih. One će nam dati barem približnu sliku suvremene afričke Crkve u cjelini. Početkom ovog stoljeća bilo je u Africi oko 600.000 katolika, među kojima je djelovalo nešto preko 2.000 stranih misionara i stotinjak domaćih svećenika. Danas Afrika broji oko 20 milijuna katolika, među kojima djeluje 9.000 stranih misionara i 1.800 domaćih svećenika. Dok je na početku stoljeća na brizi jednog svećenika bilo 300 katolika, danas ih ima 2.000. Taj je razmjer u stvarnosti još slabiji, jer su mnogi misionari već u poodmaklim godinama ili bolesni, a neki opet potpunoma zaokupljeni odgojnim i školskim radom pa se ne bave direktnom pastvom. Broj domaćih svećenika jasno pokazuje, da oni još ni izdaleka nisu u mogućnosti da preuzmu svu pastvu kraja. Ako je na početku stoljeća na jednog domaćeg svećenika išlo 6.000 katolika, danas ih ide 10.000. Velika nada su sjemeništa. Ona bi mogla povećati godišnje broj domaćih svećenika za 300. Ipak je još daleko zora onoga dana kad će domaćim klerom biti pokrivene sve potrebe afričke Crkve. Afrika, kao i tolike druge zemlje, trpi od nestašice klera. Uvijek ista tužbalica: »Žetva je velika, a radnika je malo!«

Razumije se da u takvim okolnostima mnogi afrički biskupi više misle kako bi promicali svećenička nego redovnička zvanja. Ipak s druge strane mnoge biskupije i te kako osjećaju potrebu redovničkih zajednica. Zasada u Africi postoji veoma malo domaćih svećeničkih redova i kongregacija. Afrikanci koji žele prigrliti redovnički život običavaju stupiti u jednu ili drugu misijsku družbu. Za braću redovnike postoji nekoliko domaćih ustanova: ipak i njih nema više nego desetak, što je ipak više od sličnih svećeničkih ustanova. U svemu ima u Africi oko 2.000 braće redovnika iz stranih zemalja i otprilike 800 Afrikanaca, koji osim domaćih ustanova pripadaju raznim drugim redovima.

Što se tiče redovnica, njihov je broj malo povoljniji. Danas ima u Africi oko 10.000 stranih i oko 5.000 afričkih redovnica. Za ove posljednje postoji čitav niz domaćih kongregacija, koji broj neprestano raste, dok mnoge Afrikanke stupaju i u razne evropske redove, družbe i kongregacije. Te redovničke zajednice, među kojima svjetovni instituti zaslužuju naročitu pažnju, ne samo da su veoma dragocjena pomoć u misijskoj djelatnosti Crkve u strogom smislu riječi, nego one također veoma mnogo čine za promicanje vrijednosti i dostojanstva afričke žene. U krilu redovničkih zajednica oslobađaju se i dolaze do izražaja duhovne energije i plemenite značajke, koje u sebi krije afrička duša. Te energije inače ostaju sputane i neiskorištene zaradi mnogobrojnih starih običaja, koji su stvarna zapreka kulturnom i socijalnom razvoju žene. U velikom je dakle interesu Crkve, misija i samih afričkih naroda razvoj redovništva na crnome kontinentu. Što u Africi bude više cvalo i širilo se redovništvo i muško i žensko i aktivno i kontemplativno, to će afrička Crkva biti vitalnija i sposobnija za svoju uzvišenu zadaću.

Monaški redovi u Africi

Recimo nešto i o takozvanim monaškim ili kontemplativnim redovima u Africi! Za sva vremena monastički život ostaje model redovničkog života. Takav je način života cvao u Africi već u prva kršćanska vremena. Iza kako je kristijanizirala gradove, Crkva je prije nego je osvojila sela zauzela pustinje zahvaljujući monahizmu. Ovaj oblik kršćanskog života, jednako važan kao i drugi za povijest Crkve i civilizacije, ne predstavlja ipak novost, nego samo u svom razvijenom obliku. Možemo zapaziti njegovu prethodnu fazu u kršćan-

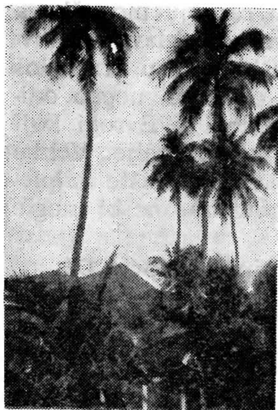
skom ascetizmu (asketai, continentes, virgines), koji je bio veoma raširen, a koji se je temeljio na »evanđeoskim savjetima« (Mt. 19, 12 i 21; I Kor. 7,7 i sl. i 25 i sl.). Kod nekih je osoba asketski elan, vlastit kršćanstvu od početka, dopro dotle, da su tamo od III stoljeća askete počeli se odvajati od društva i odlaziti u zabačena samotna mjesta i pustinje. Radi njihova samotnog života, počeli su obično nazivati te ascete monasi (monahoì, monázontes) ili još bolje anahorete (od anahorèin, što znači pobjeći), a kasnije eremite (od éremos, što znači pustinja). Razlog za takav način života nisu dala ni progonstva protiv kršćana, o kojima govori povjesničar Sozomen, ni kada su ona prestala, gađenje nad porocima civilizacije onoga doba i nad mlakošću koja je zahvatila i kršćane, nego bitno asketski ideal, koji se nije mogao dostatno postići u prijašnjim oblicima života. Od pustinjaka razvili su se monaški redovi, među kojima su najpoznatiji na istoku bazilijanci, a na zapadu benediktinci.

Procvat monastičkog života u Africi posve je novog datuma, ako abstrahiramo od monahizma kršćanske starine u sjevernoj Africi, koji je kasnije gotovo sasma iščeznuo. Zamah mu je dala misijska enciklika pape Pija XI »Rerum Ecclesiae« g. 1926. U toj enciklici papa poziva poglavare kontemplativnih redova da osnivaju samostane i u misijskim krajevima. Tada su već postojala 2 samostana kontemplativnih redovnika u sjevernoj Africi i 1 na Madagaskaru. Danas ima u Africi 46 samostana kontemplativnih redova.

Sve se te zajednice u većini slučajeva sastoje od Evropljana, Amerikanaca i Afrikanaca. Ipak ima ih u kojima se nalaze isključivo Evropejci, dok u drugima ima i prestavnika Afrikanaca ili su oni dapače u većini.

Zahvaljujući relativno naglom razvoju monaškoga života u Africi može se očekivati važno poglavlje u povjesti afričkih misija. Ako se monaški život u Africi još više udomaći, proširi i procvate, onda bi mogao odigrati sličnu ulogu kao monaški redovi u Evropi koji su bili pioniri evropske kulture i civilizacije. Velike benediktinske opatije bile su stoljećima žarište najplemenitije ljudske djelatnosti. Zašto to one ne bi mogle biti i u Africi?

Josip Antolović DI

Bengalske palme

Piše O. Ante Gabrić

ZORA SVIĆE

Sjedio sam na obali Gangesa čekajući na lađu, koja će me prevesti preko rijeke. Ustao sam u tri sata poslije ponoći. Svetu sam Misu rekao u maloj kapelici. U tišini i miru obavljam zahvalnu i ujedno jutarnju molitvu.

Istok se je rumenio. Zora sviće. Uistinu je bio krasan prizor. I moje je srce gorjelo, jer se pred nekoliko časaka u njemu nastanio Isus. Kroz bijele, čiste oblake sunčane su se zrake probijale kao ognjene strijele, željne da svijetu daruju svjetlo i toplinu.

Zora sviće. — Mnoge su već zore svanule, mnogo je već puta sunce donijelo svjetlo, život i radost svijetu. A Sunce Božanskog Svjetla i Topline živi i radi u

meni. No, da li iz mene dosta izbijaju te silne zrake Božanskog Sunca i da li oko mene svijetle i griju? Da li je moj život zora novog dana hiljadama srdaca, što zoru Vječne Ljubavi već stoljećima očekuju?

Te su me misli obuzimale, dok sam sjedio na obali rijeke Gangesa na domaku Sunderbanskih džungla u Bengaliji. Stavio sam ruku na prsa. Sunce se baš probilo kroz udaljene oblake tamo na horizontu. Uhvatila me je želja, da izvadim iz grudi svoje srce, upalim ga Spasiteljevom ljubavlju, bacim ga gore prema suncu, da odanle svojom ljubavlju obuhvati cijeli svijet i da sa Suncem Božanske Ljubavi izgori za neumrle duše.

Zora sviće! — Osvanula ta sretna zora naskoro u svim ljudskim srcima!

NIRMOLA

Nirmola, što znači »nevina«, bilo je njezino ime. Lijepa je povijest njezina života. To ima zahvaliti svojoj divnoj majci, bošontskoj uzor-majci, učiteljici Ani.

Užitak ju je bilo promatrati, kad je u crkvi klečala uz majku. Ruke sklopljene, oči uprte prema oltaru. S majkom bi išla do pričesne klupe. Nikada neću zaboraviti onaj njezin pogled prema svetoj Hostiji. Kad sam jednoć njezinoj majci dao svetu Pričest, Nirmola je potiho upita:

»Ma, Đišu amar kaćhe ki ašbe na? — Majko, zar Isus neće doći k meni?«

Isus je napokon došao k njoj i nastanio se u njezinu srcu, da ga više nikada ne ostavi.

Na ispitu je lijepo prošla. Odgovori su bili, ne oni naučeni iz knjige, nego izvađeni iz njezinog čistog srca.

»Zašto želiš primiti Isusa?«

»Nirmola će onda Isusa ljubiti i ljubiti, grliti i grliti!« bio je njezin odgovor.

»A kako ćeš ga ljubiti?«

»Kao svoga malog bracu Staniša Nirmola će grliti Isusa!« — I onda je raširila ručice, da mi pokaže, koliko će Isusa ljubiti i kako će ga zagrliti.

Mora da je bio divan taj njihov prvi zagrljaj. I taj prvi poljubac bio je životni poljubac. Nirmola je Isusa sačuvala u srcu, ona je do smrti sačuvala i svoje ime Nirmola — Nevina.

Na dan prve svete Pričesti izgledala je kao mala kraljica. Majka joj je za taj sretan dan nabavila krasno bijelo odijelo. Čelo joj je krasio bijeli vijenac, a srce joj je već odavno bilo kao bistra jutarnja rosa.

Sreća toga dana uistinu je bila neopisiva i za Nirmolu i za njezinu majku. Ta sreća bila je tako sveta i uzvišena, da je dragi Isus pomislio, da bi najbolje bilo presaditi je u lijepo nebo.

Baš sam davao duhovne vježbe našim katoličkim majkama u Bošontiju, kad mi je stigla vijest, da se moja predobra majka preselila k Isusu. One su me došle utješiti. Nirmolina majka mi reče:

»Oče, sretne li Vaše majke, jer se k Isusu preselila na Prvi petak u mjesecu. O, kad bismo mi mogli imati tu sreću!«

Narednog Prvog petka baš poslije ponoći pozvali su me iznenada u bolnicu. Tamo sam našao Nirmolinu majku na umoru. Rekla mi je:

»Isus zove! Do viđenja u nebu!«

Isus ju je uistinu još istoga dana pozvao k sebi. No ona nije ni u nebu mogla biti bez svoje Nirmole. S Isusom u srcu i bijelim ljiljanom u ruci, naskoro se i ona preselila k svojoj majci i k Isusu u nebo.

MOJ MAKHON

O Makhonu još vam nisam pričao. Ime mu je lijepo. Makhon bengalski znači »maslac«. Ime mu je lijepo, no srce mu je još ljepše. Sirota, mnogo je u životu prepatio. Rano je izgubio dobre roditelje. Kako je malo tupe glave, nije išao u školu. Već od djetinjstva je radio kao sluga kod raznih gospodara. Tukli su ga, i to nemilosrdno, pa mu se, jadniku, skoro posve poremetila pamet.

Ja ga prije nisam poznavao. Jednoć su mi ga doveli. Otvorio je svoje velike oči i zurio u mene. Ništa nije govorio. Ljudi se je bojao, jer su mu bili neprijatelji. Bio je puno sretniji kod svojih krava na livadama. Sve ih je po imenu poznavao, sa svima je razgovarao.

Vidio sam, da on ima nešto na srcu. Nešto mi je htio reći, ali grlo ga je stiskalo. Htio sam ga uhvatiti za ruku i ojunačiti ga, ali je od straha uzmakao. Toliko su ga uvijek tukli, da se je pobojao neću li ga i ja udariti.

»Ne boj se, Makhon!« rekoh mu i pogladih ga po raščupanoj kosi. To ga je iznenadilo. Drugi su ga vukli za kosu. Od djetinjstva nije osjetio ljubavi. Pao je pred moje noge i počeo ih ljubiti. Plakao je kao malo dijete.

Mali sladokusci iz Morapaja

»Ami tomar šontar hobo! — Ja ću biti tvoje dijete!«

Podigao sam ga i privukao k sebi. I ja sam bio ganut. Koliko li je boli bilo u njegovu plaču, boli za ljubavlju, za srećom, za osmijehom...

Ostao je kod mene. Neki su ga kušali opet odvesti slatkim obećanjima, no on ni da čuje o tome.

»Ja sam dijete mog duhovnog oca!« bio je njegov odgovor. I uistinu je pravo dijete: vjeran, priprost, pripravan i na najveće žrtve za »Oca«.

Svake bi večeri došao, da mi rekne, kako je sada sretan i zadovoljan. Pomagao je u kuhinji i pazio na naše krave. I kako je samo pazio! Vodio ih je daleko dolje prema Bollatopu, gdje je bilo bolje trave. Nisu ga smetali ni kiša ni blato.

Ipak jedna ga je stvar smetala: sirota, nije mogao naučiti molitve. Kušaj koliko god hoćeš... »Zdravo Marijo« nekako bi ušlo u glavu, no dok je učio »Sveta Marijo«, zaboravio je prvi dio. No na koncu konaca — a dugi su to konci bili! — bio je pripravan za prvu svetu Pričest. Toga dana on je bio najsretniji čovjek na svijetu. A ja sam siguran, da je i dragi Isus bio vrlo sretan, kad se po prvi put sastao s Makhonom.

Kad sam ga pripravljao za svetu Pričest, rekao sam mu, neka se moli za sve i svakoga, za sve ono što mu je na srcu. I ta divna duša najviše se molio za sve one, koji su mu u životu nanijeli toliko tuge. Isus je već djelovao u njegovu srcu. No jednu stvar nije znao da li bi je Isusu smio reći: da li bi Isusu smio štogod spomenuti o svojim kravama? Pa to je jasno! I on je Isusu rekao, da je »Molina« jučer navečer dobila jedno krasno tele...

Mora da je bio sretan i ugodan taj prvi razgovor Makhona s dragim Isusom.

Pred moj imendan, na svetkovinu svetog Ante, došao je Makhon k meni.

»Oče, ti si moj otac, ja sam tvoje dijete. Sutra je tvoj imendan. Daj mi dvije rupije, i ja ću kupiti nešto slatkiša za tebe!«

»Hajde, pomislim, Makhon je Makhon, vidjet ćemo sutra što li će donijeti. Proslava imendana bila je u velikoj školi. Čestitke se redale jedna za drugom. No Makhona nema. Baš je započela zadnja pjesma, kad Makhon bane pred učitelja. Neka glazba prestane, jer »tar kotha ache — on ima nešto reći«. Bilo je veselja i smijeha, kad je Makhon, obrijan i podšišan, s osmijehom širokim barem dva metra, stupio na sredinu dvorane, duboko se naklonio i rekao:

»Amar babar dono ei dan dilam! — Za moga Oca evo ja sam donio dar!«

Dakako, on je zaboravio spomenuti, da je od mene »posudio« dvije rupije, no slava je toga dana pripala njemu. Dvorana se prolomila od pljeska i povika, osobito među djecom, koja Makhona jako vole. A tko ga ne bi volio?

Eto, ako i vi želite dobiti što za svoj imendan od moga Makhona, pozovite ga k sebi, ali ne zaboravite imati pripravne dvije rupije! Uz dar bit će vam poklonjeno i krasno Makhonovo srce, dobit ćete i njegov osmijeh, kojega ni za 50 dolara ne biste mogli kupiti . . .

Radosno smo se predale Gospodinu

LUCIJO, ZBOGOM!

Zauvijek smo se oprostili s našom malom dragom Lucijom. Baš kad je zvonce s crkvice Fatimske Gospe najavljivalo večernji Pozdrav Gospi. Na zapadu su se gubile zadnje sunčane zrake, dok su jata ptica letjela dolje prema Sunderbanskim džunglama. Jedno jato kao da se odvojilo i spustilo se naglo nad groblje za posljednji pozdrav malom anđelku.

Malu Luciju smo svi voljeli. No ne samo mi, nego ju je i Isus volio. Tako ju je volio, da ju je od nas »ukrao«, kako bi mu krasila nebo. Kako je bila vrijedna, sama je otišla prati svoj tanjur u malom ribnjaku. I više se nije vratila. Poskliznula se u vodu. Već je bilo kasno, kad su jadni roditelji opazili, da je nema Sve su moguće pokušali, da joj vrate život, no male joj se oči nisu više otvorile.

Bila je nedjelja. U Gosabi smo imali baš pučke misije. Kad smo dobili vijest, seoska su djeca otišla do Lucijine kolibe, tamo na kraju sela uz rijeku Ganges. Od bambusa su napravili nosiljku. Na nju su položili mrtvu Luciju, pokrili je bijelim platnom i okitili je šumskim cvijećem. Sprovod se ovog anđelka uputio kroz selo. Svi su molili ili pjevali. Mnogo je majčinsko srce zaplakalo, mnogo se oko toga dana orosilo.

Nevino Lucijino tijelo položili su pred veliki križ. Misijska je propovijed bila baš o smrti. Svi smo se htjeli oprostiti od Lucije, otpratiti je na posljednji počinak. S lica joj je odsijevao nebeski mir.

»Tko će uzaći na goru Gospodnju? Ili tko će stati na svetom mjestu njegovu? — U koga su nevine ruke i čisto srce!«

Lucija je dostojna. Ona je dobila »blagoslov od Gospodina i milosrđe od Boga, svoga Spasitelja«. O vječni Bože, ljubitelju nevinosti... koji si k sebi u nebesko Kraljevstvo pozvao ovu malu Luciju, daj, da se i mi u tom istom Kraljevstvu vječno mognemo radovati!

U ime svih oprostio sam se od Lucije. Zamolio sam je, da nas iz lijepoga neba pomaže svojom molitvom. Da blagoslovi sve nas i sve naše drage prijatelje i dobrotvore.

Zbogom, Lucijo, do viđenja u lijepom nebu! Večernji Pozdrav Gospi zvoni. Svi smo pokleknuli nad svježim Lucijinim grobom. Molili smo: »Milost svoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po Anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po njegovoj muci i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo...« — K onoj slavi uskrsnuća, koju Lucija već uživa...

EUHARISTIJSKI ŽIVOT U MORAPAJU

Morapai, 24. svibnja 1970.

Dragi prijatelji!

Drago mi je, da se u domovini misijska ideja tako lijepo budi. Ja još uvijek mislim na one sretne dane, provedene među vama...

Ja sam, hvala dragom Bogu, dobro i veselo. Posla ima, da jedva na sve stizavam. Baš evo jutros smo imali prvu svetu Pričest: oko 60 dječaka i djevojčica. Crkva je bila dupkom puna. Ovih zadnjih 14 dana prije prve Pričesti djeca su bila kod nas. To je kao neki »prvopričesnički katekumenat«. Od jutra do mraka izmjenjivale su se pouke, molitve i pjevanje. To su djeca iz udaljenih sela.

Da ste jutros vidjeli veselja i dječice i njihovih sretnih roditelja! Katehista Dominik iz sela Dhanghatte čak je doveo glazbare i bubnjare, da njegovog malog prvopričesnika Ignacija otprate preko rižnih polja dolje do kuće.

Kroz vodu i blato do duša

Prema selu Baspalle išla je jedna procesija. To su stanovnici toga sela nosili kip Blažene Gospe. To je zavjetna svibanjska procesija. Kip će onda prenositi iz kolibe u kolibu. Lijepo su ga okitili i obukli u indijski »sari«. U četvrtak u tom će selu biti zavjetna sveta Misa.

Tog dana također počinje devetnica u čast Srcu Isusovu. Morapajska župa posvećena je Srcu Isusovu. Ove godine će biti posebna slava, jer smo opet započeli u ožujku pobožnost devet prvih petaka. Započelo ju je oko 800 ljudi, a nastavilo ju je oko 700. Tiskali smo posebne sličice na bengalskom jeziku, pa ih prije svakog prvog petka razdijelimo po obiteljima. Oni ih donesu u crkvu i prikažu na oltaru, kada dođu k svetoj Pričesti.

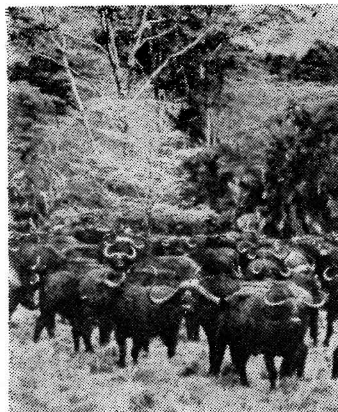
Ove godine je prvi petak i blagdan Srca Isusova na isti dan, pa smo odredili, da okolna sela dođu u procesijama u Morapai. Kad to spominjem, dolazi mi pred oči ona veličanstvena procesija, koja se prije rata održavala u Zagrebu na blagdan Srca Isusova.

Preporučam vam u molitve, da bi cijelom našom župom zavladala ljubav Euharistijskog Isusa. Bez toga nema pravog duhovnog života.

Sve Vas srdačno pozdravljam!

Odani Vam u Božanskom Srcu
O. Ante Gabrić

Otac Ante Gabrić zahvaljuje svim svojim prijateljima i dobročiniteljima na molitvama, žrtvama i darovima.

Jeka iz Zambije

PRVI APOSTOLSKI KORACI

Chibote Mission, 3. X 1967.

Na Malu Gospu krenuo sam s jednim crnim bogoslovom u misiju Chibote. Bilo je zanimljivo. Do neke rijeke išli smo autom, a onda dalje čamcem. Veslar vesla jednom dugom trskom, jer to je uska rijeka, puna šaša i probija se kroz močvare. Ipak su žene tu vodu grabile rukama i pile. Meni su dali dvije banane. Ovdje naime obilujemo bananama, narančama i ananasom.

Tako smo plovili dvadesetak minuta. Kad smo se iskrcali, s obale su se razbježala sva djeca, koja su se tamo nalazila. Uplašili su nas se, jer ovamo ne dolaze

bijelci. Oni znadu samo svoja tri misionara. Tu smo čekali ovdašnjeg poglavara misije, da nas prebaci do Chibote, jer smo donle imali još pet kilometara, a tako daleko nismo mogli vući teške kofere.

Sad sam u pravoj Africi, u grmlju, gdje se čuju samo bubnjevi i ptice. Ovamo nitko ne dolazi. Ipak je živo, jer je uz kuću crkva i škola. Naša je kuća velika, ali bez tavana i pokrivena je narolanim limom, pa to stalno pucketa i puca na suncu. Nema tu struje, ali je voda uvedena čak i u sobe. Za učenje u sobi je vruće. Temperatura se sada u vruće doba kreće od 32 do 38 stupnjeva po Celsiusu. To traje od sada, tj. od listopada do lipnja. No poglavar je napravio mali bazen. Samo šteta što je voda prljava, pa sam se tek jedanput okupao. Nema ovdje lavova ni drugih životinja u blizini, a i zmije se ne susreću tako često. Kao lijek protiv zmijskog uboda misionari imaju odlično i sigurno sredstvo, upravo mu je učinak nevjerojatan. Liječnici ne znaju za njega, ali misionari znaju, pa ću i ja kupiti jedan takav lijek. To je neki crni kamen koji se upije uz ranu i izvuče sav otrov. Čovjek ne bi vjerovao, upravo izgleda kao neka čarolija. Taj kamen izrađuju u Belgiji i drže patent kao tajnu.

Naš poglavar ovdje nalazi se u Zambiji već 25 godina, od svoje Mlade mise. Po narodnosti je Kanađanin. To je čudo od čovjeka. Radi sve. Sagradio je nekoliko kuća i crkava. Sam izrađuje ciglu, postavlja krovove, obavlja mehaničarske poslove, pravi konzerve, sada gradi jedan manji most. Druga su dva misionara mlađa. Jedan od njih je Kanađanin, a drugi je Englez.

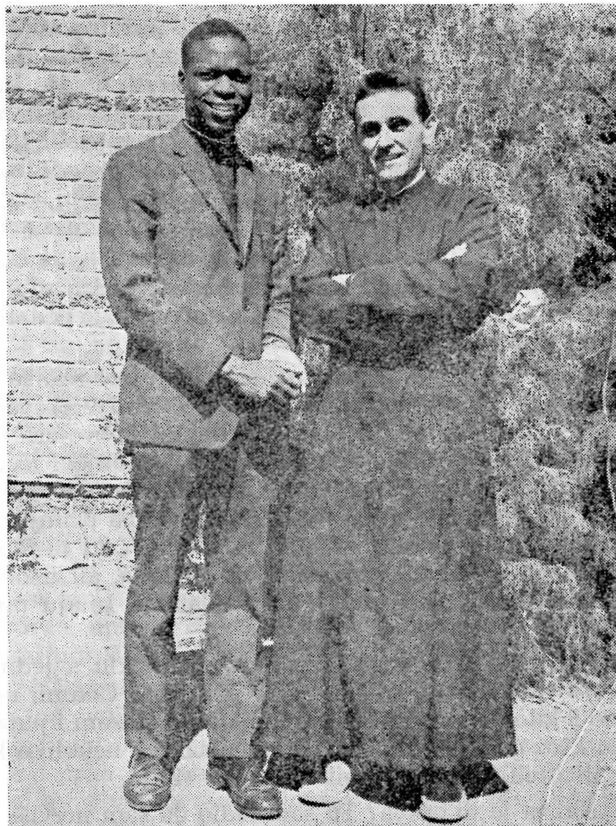
Tu je i samostan sa tri crne časne sestre, koje rade u školi. Mnoga djeca stanuju u jadnim kućicama, za krevet imaju nekoliko trski na kolcima, sami si pripremaju hranu, i to uvijek samo nekakvu kukuruznu kašu ili žgance. Tu i učitelji imaju svoje stanove. Kad učitelji odu piti, onda djeca nemaju što jesti. Ovdje ljudi jako mnogo piju ali samo pivo, jer drugo nemaju. Nema tu nikakvog prometa, jer se nalazimo izvan svakog centra i cesta je vrlo slaba, ali uza sve to pivo uvijek nekako dobave. Tu imaju jednu trgovinu u kojoj se sve prodaje. Misionari imaju dva auta, pa si sami sve potrebno dobavljaju.

Crkva je velika, ali stara. Umjesto klupa u njoj su sagrađena neka sjedala od cigle visoka jedan pedalj, a široka kao manje klecalo.

U toj sam župnoj crkvi u nedjelju pjevao misu na Bembo jeziku. Bili su zadovoljni. Za Slavu i Vjerovanje imaju svoje posebne napjeve. Pjevaju da se sve ori, i to svoje originalne misne kompozicije, a i bubnjevi ječe u crkvi da je milina. Drugog instrumenta i nemaju. Uz bubnjeve pjevaju i plešu i daju znakove, na primjer za odmor u školi, za rad i slično. Da vam je čuti tu misu! Za vrijeme podizanja pljeskali su rukama, ali u određenom taktu i svaki put 4 do 5 udaraca. Imaju puno pjesama.

Nedjelju prije toga išao sam na biciklu s jednim bogoslovom i dvije časne sestre u mjesto Cikuni, udaljeno 5 kilometara. Put nas vodio stalno stazom i puteljkom kroz grmlje i šikaru. Tu se nalazi tek nekoliko kuća, ali pred crkvom je bilo mnogo svijeta.

Kakva je to crkva? Tu sam vidio da sam previše izrastao. Ne samo da sam se morao sagnuti na ulazu u tu crkvu, nego kroz cijelu »crkvu« morao sam prolaziti potpuno sagnut da ne zapnem vratom za »grede« krova. Sve potrebno za misu vozio sam na biciklu u limenom starom koferčiću, koji je, čini se, rađen baš za to.

O. Branko Anđelić s jednim domaćim zambijskim svećenikom

Oltarić je od cigle i zemlje, zidovi grbavi, ali nekad su ih pokušali i okrečiti. Čak se na zidu vidi da su iza oltara pokušali naslikati neko cvijeće i križ. Umjesto prozora nalaze se tu tri proreza u širini cigle.

Iza mise časna sestra držala je vjeronauk i pjevali su. Iza toga su vani igrali neke igre s časnom sestrom, a onda u podne pošli smo natrag.

Da, jadno je to, ali čovjek ne bi dao ni za što ono nutarnje zadovoljstvo.

Neki dan išao sam s jednim misionarom u autu po očajnoj cesti i mostićima u mjesto Ubesuma, udaljeno 24 kilometra. Tamo je bila prva pričest. Opet jedna niska kućica — sobica služi kao kapela. Najprije je bila pouka, onda ispit, a onda je katehist nastavio s poukom ispred kućice, oko koje je svuda naokolo samo žbunje. Moj subrat misionar otišao je u »ispovjedaonicu«, tj. uzeo je nekakav stoličak od dlakave kože i otišao iza kućice-kapelice. Djeca su dolazila, klekla na zemlju i ispovijedala se. Nije bilo opasnosti da se zaprljaju, jer su bili u poderanim hlačicama i suknjicama, kao i obično. Tamo nema ni škole ni ništa drugo osim grmlja. Kad je svršilo ispovijedanje, počela je misa. Za oltar je služio neki klimavi stolić. Ja sam posluživao i držao misnu knjigu, da misnik vidi čitati u toj sobici. Jasno, nema tu nigdje stropa, nego ta trska i trava nad glavom. Za vrijeme mise naizmjence smo klečali i čučali. Čučali smo za vrijeme propovijedi.

Kad je ovdje svršila svečanost, produžili smo još 24 kilometra u Musungu. Tamo žele sagraditi crkvu, pa moj subrat misionar traži radnike. U tom selu imaju lijepu školu.

Jednom sam bio s dečkima na šetnji na obližnjem brdu, koje je visoko kao četvrtina Sljemena. Pokazali

su mi i svoje »kupalište«. Mislio sam, da je stvarno kupalište, a kad tamo to je malo veća bara. Iza toga su me poveli da mi pokažu svoje veliko groblje. To je najveće groblje u ovom kraju, kako oni kažu. Vodili su me stazom pokraj šume, onda su se odjednom zaustavili i rekli: »Evo, tu je glavni dio groblja!« Morao sam se diviti, jer zbilja nisam još vidio takvog groblja. Šuma, a među drvećem grobovi. Raštrkani su po cijeloj šumi. Tu su davno pokopana i dva misionara. Pokazali su mi i grob jednog lava, kojeg su ljudi nekoć ubili. Prije su se, naime, znali i ovamo došetati.

Za imendan poglavara misije školska su djeca izvela program pred našom kućom. Plesali su uz bubnjeve izvodeći sve one već poznate pokrete tijela, ali oni ne znaju drukčije.

Eto, tako ulazim u svoj apostolski posao upoznavajući sve više afričku dušu, koja čezne za Bogom i za onima koji će joj navijestiti Blagu Vijest.

Primite mnogo srdačnih pozdrava iz crne Afrike od zambijskog misionara

O. Branka Anđelića DI

VIJESTI IZ MUMBWE

Mumbwa, 24. ožujka 1970.

Dragi prijatelji misija!

Sigurno ste već čuli, da nekoliko hrvatskih misionara širi Božje kraljevstvo u afričkoj državi Zambiji. Među njima sam i ja, Ivan Cindori, isusovac, rodom iz Remetinca kod Varaždina. Moje polje rada jest mjesto Mumbwa.

Mumbwa! Turistički vodič za Zambiju veli, da nema što posebno preporučiti svojim posjetiocima u Mumbwi osim ugodnog hotela, i da je to prirodno odmaralište na putu iz Lusake u Nacionalni park Kafue. Na ekonomskom području Mumbwa treba postati jedan od centara poljoprivredne proizvodnje. Prema tome, nećemo se trebati bojati gladi u Mumbwi.

Mumbwa se nalazi 170 kilometara zapadno od Lusake, glavnog grada Zambije. Uskoro će Mumbwu i Lusaku povezivati asfaltirana cesta, koju prema ugovoru trebaju izgraditi Kinezi. A oni obično ne grade samo ceste, nego i šire Mao Tse Tungove ideje.

Mumbwa misija obuhvaća područje od oko 16.000 km². Na tom velikom području donedavno djelovao je samo jedan katolički svećenik, otac Petar, po narodnosti Poljak. On je za vrijeme prošlog rata nekoliko godina proživio u zloglasnom logoru Dachau u Njemačkoj. Iza rata došao je u Zambiju. Prošle godine došao sam mu ja u pomoć.

Mumbwa sa okolicom ima oko 13.000 stanovnika, a cijelo područje Mumbwe ima oko 65.000 duša.

To područje je pravi Babilon jezika, jer tu nema nijednog vodećeg plemena. Ljudi govore osam afričkih jezika, a tko ima dobro uho, može ih otkriti i više. Ja sam izabrao dva najvažnija jezika: Cinyanja i Citonga. Cinyanja ću upotrebljavati u samoj Mumbwi, a Citonga u selima oko Mumbwe. Kao službeni jezik za cijelu Zambiju služi engleski. Daj Bože, da mi se u glavi ne pomiješa zbog svih tih jezika!

Ovdje treba organizirati život Crkve. Na raspolaganju mi je katolička dvorana s jednom sobicom. U sobicu sam se ja smjestio sa svoje ono nešto sirotinje, dok mi dvorana služi za crkvu. Na području

misije nalazi se nekoliko kapelica, koje su sagrađene od blata.

Otac Petar pričao mi je, kako je u jednom selu služio svetu misu. Za vrijeme mise puhao je vjetar i odnio s oltara hostiju — patru u rukav. Kad je nakon mjesec dana došao ponovo u isto mjesto, našao je podignutu neku vrstu zaštite od vjetra; sagradili su je od domaće cigle i blata.

Kad moram sam prolaziti kroz šikaru daleko od sela i ljudi, nije mi baš ugodno. Najviše se bojim slona, da me on ne napadne. Druge mi životinje ne mogu

Crkvica — koliba u selu Shambata

ništa dok sam u autu, no slon me može dignuti zajedno s autom kao kakvu igračku i onda tresnuti o zemlju. Slonovi su doduše obično pristojni. Oni će na neki način upozoriti, da im se ne približavaš. Na primjer, slomit će kakvu granu, da možeš čuti i da ih ostaviš na miru. Ako na to paziš, onda si prilično siguran, no ako ne zapiš, onda jao tebi...

Dobar lovac zna, da jednim hicem mora ubiti slona. Slon može primiti i 30 metaka, no ako nije pogođeno u pravo mjesto — u srednje uho ili između oka i uha, slon će i dalje živjeti. Bilo je slučajeva, da su u ubijenom slonu našli i po šest metaka, koji su u njemu bili i po nekoliko godina.

Jednom ranjeni slon vrlo je opasan. Vjerojatno je dobro zapamtio onoga koji ga je ranio, pa kad poslije vidi slično biće, on će se osvetiti, ako ikako bude mogao, i to s užitkom.

Jednom je neki progonjeni slon, kad se okrenuo prema progoniteljima, zgrabio dečka od 14 godina, i ne samo da ga je ubio, nego ga je raskidao na komadiće.

Ovo veliko područje oko Mumbwe bilo je zatvoreno katoličkim misionarima. Plemenski su poglavice dopustili, da tu djeluju samo protestantske sekte. Među njima su najvažnije »United Church of Zambia — Ujedinjena Zambijska Crkva«, Adventisti, Jehovci, Luteranci i Nova apostolska Crkva.

S Jehovcima je imala posla i muke i sama vlada. Oni su naime, pozivajući se na Stari zavjet, koji zabranjuje pravljenje slika i kipova i klanjanje njima, odbili da daju počast zambijskoj zastavi i da pjevaju nacionalnu himnu. Neki od njih, osobito neškolovani ljudi, literarno tumače sve u Svetom Pismu, pa mnoge time zbunjuju.

Prije kojih 15 godina jedan je poljski misionar tražio dozvolu, da otvori misiju na području Mumbwe. Najstariji među poglavicama opro se tome, pa je misionar morao potražiti drugo rješenje. Od privatnika Evropejca kupio je nešto zemlje i tu je započeo misiju, i to oko 70 km zapadno od prvotnog plana. Poglavice naime nisu imale nikakve vlasti nad privatnim posjedom Evropejca. To je misija Karenda, koja i danas stoji i misionar odatle djelotvorno apostolski radi na području Mumbwe. Preko Karende Katolička se Crkva probila do Mumbwe.

Ta Crkva u Mumbwi moli vašu suradnju, da se učvrsti i da se dalje probija. Vi znate, koja je to suradnja! To je molitva, žrtva i koliko je kome moguće — materijalna pomoć.

Mi zambijski misionari računamo na podršku iz domovine. Samo zajedničkim silama moći ćemo nešto učiniti na slavu Božju i na proširenje Božjeg kraljevstva u ovim krajevima.

Sve vas srdačno pozdravlja i preporuča se u vaše molitve u Kristu odani i zahvalni

o. Ivan Cindori DI

I JA SAM DOBIO SVOJU MISIJU

Kasisi Mission, 30. IV. 1970.

Napokon je završilo moje učenje urođeničkog jezika, pa sam sada u Kasisi misiji, četiri milje daleko od lusaškog aerodroma i deset milja od Lusake.

Kasisi je prva i najstarija misijska postaja u središnjoj Zambiji. Onda Lusaka još nije ni postojala. Prva kuća u današnjoj Lusaki sagrađena je 1906. Kasisi je bio centar za misionare, koji su polazili na apostolska putovanja od Livingstona u Rodeziji pa do Konga.

Na ci-lenje jeziku Kasisi znači: svećenik. Drugim riječima: označuje mjesto, gdje stanuju svećenici.

Na ovoj misiji nalazimo se dva oca i četiri brata pomoćnika. Poglavar misije je Australac poljskog porijekla. Jedan časni brat je Zambijac, jedan Kanađanin i dva su Poljaka.

Misijsko područje nam se prostire na prostoru dugom 100 milja, gdje se govori pet jezika. Imamo 34 naselja, koja moramo obilaziti. Razdijelili smo si poglavar i ja tako, da svaki ima na brizi 17 naselja.

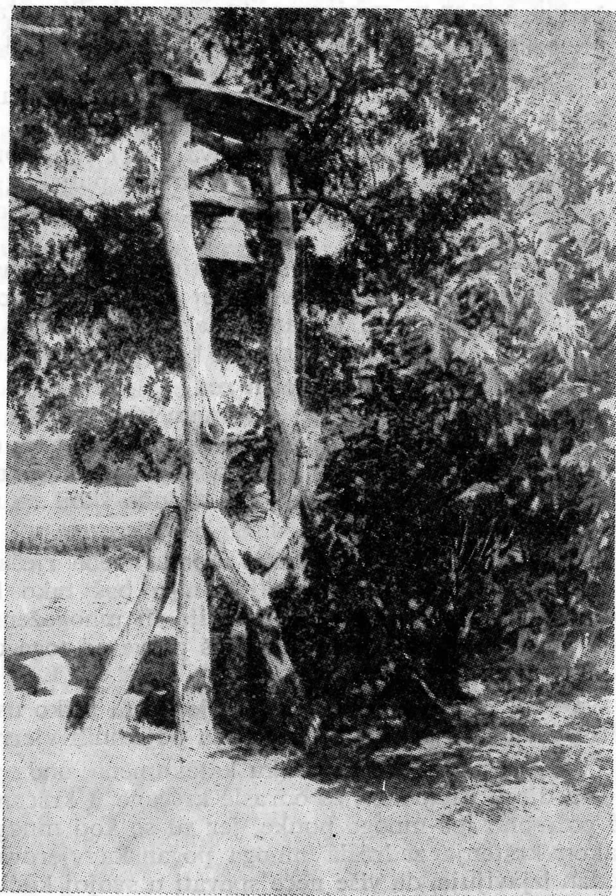
Kako izgleda moj mjesečni red?

U prvu nedjelju u mjesecu imam ujutro svetu misu u Ellensdale školi na nyanji jeziku. Nakon toga drugu misu imam u Kapira na tonga-lenje jeziku. Oko jedan sat popodne je treća misa u Katuba školi na nyanja-tonga jeziku.

Svagdje treba ispovijedati, a onda treba rješavati ženidbene slučajeve, koji uvijek nisu baš tako laki, budući da je tu raširena poligamija ili mnogoženstvo kod pogana, pa ni kršćani nisu još posve od toga oslobođeni.

Ovdje se ljudima ne žuri, pa je dosta teško uskladiti poslove i rješavanje poteškoća pojedinih vjernika.

Poslije podne imam pouku katekumena, onda pouku za djecu i napokon za odrasle kršćane. I kršćanima je potrebno još mnogo pouke, jer su se kod mnogih i nakon krštenja zadržala mnoga poganska vjerovanja. Jedan izjavljuje, da više neće spavati u svojoj kući, jer se jedna stara žena svake noći pretvara u mačku. — Drugi dolazi i traži križ, da potjera duhove, koji navod-

Pozivam vjernike na pouku i sv. Misu

no dolaze u njegovu kuću. — Čak i članovi Katoličke akcije tjeraju duhove iz kuće, i to sa zelenim granama.

U ponedjeljak, utorak i srijedu spavam po selima, jer moram reći svetu misu u drugim selima, a onda moram održati vjersku pouku u školi.

Kada dođem u pojedino selo, dolaze k meni pogani i kršćani, da se sa mnom pozdrave. Mnogi pogani mole za pouku u vjeri.

Veliki je problem s brakovima kršćana. Mnogi brak sklapaju bez Crkve i svećenika u mlađim godinama, a tek u starijim godinama dolaze da napokon to urede u crkvi.

Ako Afrikanac nema djece, rastava braka je sigurna. Ako imaju petero, šestero i više djece, i ako su već stariji, onda čovjek može računati, da će muž i žena ostati jedno drugome vjerni do smrti.

Mnogi uzimaju po dvije žene, pa i kršćani. Ili u početku uzme samo jednu, no kad žena odmakne u godinama, onda uzme muž djevojku za drugu ženu i s njome ima još djece.

Tako je eto vrlo mnogo posla s uređivanjem pojedinih brakova...

U četvrtak sam opet u Kasisi. Tu predajem vjeronauk u školi. Imamo sedmogodišnju školu za dečke, zatim za djevojčice, onda sirotište. Uz to nam je povjerena i duhovna briga časnih sestara u obližnjem samostanu.

Taj dan poslije podne imam sastanak Marijine Kongregacije za dečke.

U petak je vjeronauk u sedmogodišnjoj školi za djevojčice u jednoj školi 6 milja od Kasisi. Poslije podne imam u jednom selu pouku za odrasle, onda za dječake i djevojčice, zatim posjećivanje pojedinih obitelji. To je njima veoma drago.

U subotu moram spremiti propovijed i katehezu. Poslije podne idem u Moombu, i tu imam svetu misu i obilazim kuće.

Drugi tjedan je sličan prvome, samo sad su na redu druga sela. U nedjelju idem u sela Kapopo, Mutakwa i Namunu. Preko tjedna pouke u drugim školama prva tri dana, a od četvrtka do subote opet sam u Kasisi.

Treće nedjelje imam misu u selima: Ellensdale, Moombi i Shantumbu. A preko tjedna ista pjesma kao i inače, samo su na redu druga sela i druge škole.

Četvrte nedjelje idem u Chisambu, koja je mali grad. Nakon prve mise za sve vjernike idem u jednu ekonomsku školu u Chipembi i tu imam drugu misu, dok treću imam na engleskom jeziku za djevojke gimnazije u jednoj metodističkoj školi. U prva tri dana tjedna imam posebno pouke za odrasle u Chisambi. Tu su nam revni kršćani i s njima se lijepo može raditi.

Eto, kako vidite, posla je vrlo mnogo, a sila je malo. Očekujemo nove misionare, da nam pomognu. Život misionara nije lak, ali čovjek zna, da svoje sile žrtvuje za velike i svete ideale, za širenje Božjega kraljevstva ovdje na zemlji i za spasenje tolikih neumrlih duša, za koje je Krist prolio svoju spasiteljsku krv.

Nikola Šipušić DI
zambijski misionar

Tko želi poslati kakvu pomoć našim misionarima bilo u Bengaliji bilo u Zambiji, može svoj priolg poslati na adresu:
Martin Kranjčec
Zagreb 02-147, Palmotićeva 33.

K N J I G E

Mnogo Vam mogu pomoći u izgradnji kršćanskog života i upoznavanju kršćanskih vrednota ove knjige:

R. Brajčić	Čovjek	3 ND
R. Brajčić	Troosobni Bog	3 ND
R. Brajčić	Vidljivi i nevidljivi svijet	3 ND
J. Antolović	U školi duha	2 ND
J. Antolović	Svetost na djelu . . .	3 ND
J. Antolović	Na putovima Gospodnjim	4 ND
J. Gusić	Mladiću, znaš li ljubiti? .	8 ND
J. Gusić	Djevojko, znaš li ljubiti?	6 ND
J. Gusić	Vrhunci zovu	7 ND
J. Gusić	Božji putevi — Duhovne vježbe . . .	30 ND
P. Bulat	Sreća je u obitelji . .	2 ND
P. Bulat	Crkva u malom . . .	12 ND
W. Hünermann	Princ Gonzaga	10 ND
W. Hünermann	Svetac i njegov demon .	15 ND
J. Holzner	Pavao	30 ND
M. Vanino	Isusovci i hrvatski narod	130 ND
. . .	Misijska brošura - Palme	1 ND
. . .	Misijska brošura: Jeka iz Zambije . . .	1 ND
. . .	Misijska pripovijest: Junakinja Oramaika . .	4 ND
F. Werfel	Pjesma o Bernardici . .	30 ND

Sve ove knjige i brošure možete naručiti na adresu: Rudolf Breber, Zagreb 02-147, Palmotićeva 33. — Tko naruči deset i više komada iste knjige ili brošure, dobiva 10 posto popusta.

Širimo katolički tisak, jer tako pomažemo širenju Božjega Kraljevstva.

Svaki štovatelj Presvetog Srca Isusova i Bezgrješnog Srca Marijina morao bi čitati i širiti

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Koliko je osoba priznalo, da je u tom mjesečniku našlo obilje poticaja za dublji kršćanski život, bilo osobni, bilo obiteljski. A u kolikim je dušama porasla ljubav prema Bogu i pouzdanje u Presveto Srce Isusovo i Bezgrješno Srce Marijino u životnim kušnjama i poteškoćama, najbolje svjedoče brojne zahvalnice, koje svakog mjeseca stizavaju na Uredništvo Glasnika.

Glasnik Srca Isusova i Marijina naručuje se na adresu: Franjo Šipušić, Zagreb 02-147, Palmotićeva 31.